

verslag

Internetconsultatie wijzigingsbesluit vanwege
houdverbod voor katten met vouworen en naaktkatten

Naam	Wijzigingsbesluit vanwege houdverbod voor katten met vouworen en naaktkatten
Van	Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Type voorstel	Algemene Maatregel van Bestuur
Looptijd	17 juni 2024 tot en met 15 juli 2024

1. Inleiding

In Nederland worden huisdieren gehouden die lijden onder hun uiterlijke kenmerken, bijvoorbeeld katten met vouworen en naaktkatten. Katten met vouworen hebben een ziekte, waardoor hun poten en staart dik, stijf en pijnlijk worden. Dit wordt steeds erger als de katten ouder worden. Naaktkatten hebben geen goede vacht, waardoor ze gevoeliger zijn voor ziekte. Naaktkatten hebben ook geen of niet werkende snor- en tastharen, wat belangrijke zintuigen zijn voor katten. De katten hebben daardoor last van hun uiterlijke kenmerken. Het fokken van katten met vouworen en katten zonder functionele vacht en zonder snor- en tastharen is daarom verboden in Nederland. Toch zijn er nog steeds mensen die katten met vouworen en naaktkatten kopen en verkopen. Daarom is het nodig om het houden van deze katten te verbieden.

2. Doel

Het doel van deze consultatie was om stakeholders die rechtstreeks geraakt worden door een verbod op het houden van katten met vouworen en naaktkatten in de gelegenheid te stellen op het voorliggende wijzigingsbesluit te reageren. Dit betreft onder andere (toekomstige) eigenaren en handelaren van deze katten en raskattenverenigingen.

Er was in de consultatie op alle onderdelen van de wijzigingsregeling een reactie mogelijk. Er zijn geen specifieke vragen gesteld. In dit wijzigingsbesluit gaat het om de volgende wijzigingen:

- Er mogen geen nieuwe katten met vouworen en naaktkatten meer gekocht worden.
- Huidige houders van deze katten mogen hun dier houden, maar moeten hun kat voorzien van een microchip en mogen niet meer naar wedstrijden en vertoningen met deze katten.

3. Opbrengst van de consultatie

De internetconsultatie heeft 537 reacties opgeleverd. In totaal hebben 455 Nederlandse burgers, 74 buitenlandse burgers en 8 belangenverenigingen op de voorgenomen maatregel gereageerd. De burgers die hebben gereageerd waren veelal fokker of houder van naaktkatten. Alle belangenverenigingen, met uitzondering van de Cat Fanciers' Association, waren voorstander van het houdverbod voor katten met vouworen. SAANetherlands, de Koningin Sophia-Vereeniging, de Dierenbescherming, de Dierencoalitie, Stichting LOES voor dieren en een anonieme organisatie waren ook voorstander van het houdverbod voor naaktkatten. The International Cat Association (TICA), Cat Fanciers' Association (CFA) en Mundikat waren tegen dit verbod.

Beeld van binnengekomen reacties

Vrijwel alle reacties betroffen het voorgenomen verbod op het houden van naaktkatten (specifiek de Sphynx). In 518 reacties werd een reactie gegeven op dit verbod, waarvan slechts 21 reacties (4%) positief waren en 497 reacties (96%) negatief. Het beeld ten aanzien van het houdverbod voor katten met vouworen is beduidend minder uitgesproken. Ruim driekwart van de respondenten neemt geen duidelijk standpunt in ten aanzien van de invoering van een verbod op het houden van katten met dit kenmerk. In 128 reacties werd het verbod op het houden van katten met vouworen wel benoemd. Hiervan waren 99 reacties (77%) positief en 29 reacties (23%) negatief.

Voorstanders van het houdverbod voor katten met vouworen en naaktkatten

In de positieve reacties werd beaamd dat katten met vouworen en naaktkatten geen gezonde katten zijn en dat deze dieren lijden. De vouworen en het ontbreken van functionele vacht en het ontbreken van snor- en tasharen is het gevolg van een erfelijke afwijking (mutatie) waarop bewust is geselecteerd in de fokkerij. Het is volgens de voorstanders van het houdverbod onethisch om dieren te belasten met de negatieve gevolgen van de wens van mensen voor een bepaald uiterlijk, dieren mogen niet aangepast worden aan de cosmetische wensen van mensen. De bestaande regelgeving omtrent het fokken met dieren met schadelijke kenmerken heeft onvoldoende effect, een houdverbod legt volgens een voorstander terecht de verantwoordelijkheid bij de personen die deze dieren kopen en houden en zo het lijden in stand houden.

Een aantal voorstanders van het houdverbod voor katten met vouworen en naaktkatten vond dat er ook een houdverbod zou moeten worden ingevoerd voor dieren met andere schadelijke kenmerken. Hierbij werden dieren met korte poten/de Munchkin, kortsnuitige dieren en designer katten specifiek benoemd. Een houdverbod kan alleen gelden voor dieren met kenmerken die bij ieder individueel dier met dat kenmerk leed veroorzaakt én die op iedere leeftijd objectief vast te stellen zijn. Momenteel wordt onderzocht of er meer schadelijke uiterlijke kenmerken bij honden en katten in aanmerking komen voor een houdverbod.

Een voorstander pleitte voor een aanvullend verkoop- en invoerverbod (met een uitzondering voor dierenhulpverlening en opvangcentra). Deze aanvullende verboden zijn echter niet nodig: omdat deze katten niet mogen worden gehouden, kunnen ze ook niet verkocht of ingevoerd worden.

Tegenstanders van het houdverbod voor katten met vouworen

In totaal waren er 29 negatieve reacties over het houdverbod voor katten met vouworen. Hiervan bevatten enkele reacties specifieke argumenten met betrekking tot dit kenmerk. In deze reacties werd aangegeven dat er onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing is voor het lijden van de katten met dit kenmerk, het zijn volgens hen gezonde dieren die een goed leven hebben. Kittens die het resultaat zijn van een kruising tussen een kat met gevouwen oren en een kat met rechte oren zouden volgens sommige reacties geen osteochondrodysplasie ontwikkelen. De ernst van de gewrichts- en skeletafwijkingen (artrose) die een kat ontwikkelt is inderdaad afhankelijk van het aantal kopieën van het gemuteerde gen dat een kat heeft. Een kat die de mutatie op één allel heeft loopt echter ook een zeer groot risico op het ontwikkelen van skeletafwijkingen, maar deze komen mogelijk pas later in het leven aan het licht¹.

Andere negatieve reacties op het houdverbod voor katten met vouworen zagen op het belang van behoud van erkende rassen, die op verantwoorde wijze worden gefokt. Volgens deze reacties moet de fok beter gereguleerd worden, om dierenleed door broedfok te voorkomen. Geen enkel ras dat wordt erkend door de Fédération Internationale Féline (FiFe) bevat echter het kenmerk

¹ Takanosu *et al.* (2008) Incomplete dominant osteochondrodysplasia in heterozygous Scottish Fold cats. *Journal of Small Animal Practice* 49(4):197-199. <https://doi.org/10.1111/j.1748-5827.2008.00561.x>

'vouworen'². Bovendien is het fokken met katten met vouworen al verboden in Nederland³. Er kan dus geen sprake zijn van erkende, gereguleerde fok van katten met vouworen.

Tegenstanders van het houdverbod voor naaktkatten

Veel reacties spreken zich uit tegen een fokverbod voor de Sphynx, terwijl de internetconsultatie een houdverbod voor alle soorten naaktkatten betreft. Waarschijnlijk is er verwarring ontstaan doordat de internetconsultatie is gepubliceerd kort nadat er handavingscommunicatie heeft plaatsgevonden over het verbod om katten zonder functionele vacht en snor- en tasharen te fokken⁴. Reacties die zich tegen een fokverbod uitspreken zijn daarom geïnterpreteerd als reacties tegen een houdverbod. De reacties die spreken over de Sphynx zijn geïnterpreteerd als alle naaktkatten betreffend, behalve wanneer in de reactie specifiek naar andere typen naaktkatten werd verwezen. Een aantal tegenstanders van het houdverbod voor naaktkatten benoemden de Bambino Sphynx, de (Dw)Elf, de Levkoy en de Don Sphynx als specifieke types naaktkatten die wél verboden zouden moeten worden om te houden, in tegenstelling tot de Sphynx. Het verbod zal zien op alle katten zonder functionele vacht of snor- en tasharen en omvat dus zowel de Sphynx als de andere benoemde naaktkatten.

In totaal zijn er 497 negatieve reacties over het houdverbod voor naaktkatten ontvangen. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn dat de naaktkat gezond is, normaal gedrag vertoont en een bijzonder leuk karakter heeft. Daarnaast werd kritiek geuit op het gebrek aan wetenschappelijke onderbouwing voor het houdverbod voor naaktkatten. Hieronder worden deze punten nader toegelicht.

Gezondheid van de naaktkat

In een groot aantal reacties werd specifiek benoemd dat naaktkatten niet vaker ziek zijn dan katten met een functionele vacht en met snor- en tasharen. In verschillende reacties werd aangehaald dat een naaktkat die uit de erkende (stamboom)fokkerij afkomstig is en waarbij is getest op erfelijke ziektes, gezond is. In de wetenschappelijke literatuur is echter beschreven dat de Sphynx wel degelijk een hoger risico heeft op het ontwikkelen van verschillende ziektes dan andere (ras)katten. Zo is de Sphynx gevoeliger voor gistinfecties door *Malassezia*^{4,5} en is er een ruim 25 keer hogere incidentie van pyometra onder Sphynx katten dan bij de gemiddelde kat (4,33% versus 0.17%)⁶. Daarnaast hebben Sphynx katten acht keer zoveel risico op het ontwikkelen van corneal sequestrum (38% versus 5%) en vier keer zoveel risico op het ontwikkelen van entropion (23% versus 3%)⁷ dan andere katten. Bovendien hebben Sphynx katten

² <https://fifeweb.org/cats/breeds/>

³ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/honden-en-katten/fokken-met-uw-hond-of-kat/fokken-met-katten>

⁴ Åhman & Bergström (2009) Cutaneous carriage of *Malassezia* species in healthy and seborrheic Sphynx cats and a comparison to carriage in Devon Rex cats. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 11:970–976. <https://doi.org/10.1016/j.jfms.2009.04.01>

⁵ Volk et al. (2010) *Malassezia pachydermatis* and *M nana* predominate amongst the cutaneous microbiota of Sphynx cats. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 12:917–922. <https://doi.org/10.1016/j.jfms.2010.07.002>

⁶ Hagman et al (2014) Incidence of pyometra in Swedish insured cats. *Theriogenology* 82(1):114-120. <https://doi.org/10.1016/j.theriogenology.2014.03.007>

⁷ Sarfaty et al (2022) Prevalence and characteristics of ocular diseases in Sphynx cats: A retrospective assessment (2012–2021) and comparison with non-Sphynx cats. *Veterinary Ophthalmology* 25(5): 313-419. <https://doi.org/10.1111/vop.12994>

een genetische predispositie voor het ontwikkelen van hypertrofische cardiomyopathie en skelet myopathie^{8,9,10} en hebben ze de kortste levensverwachting op een leeftijd van 0 jaar oud¹¹.

Thermoregulatie

In meerdere reacties werd benoemd dat (volwassen) Sphynxen geen enkel probleem hebben met de thermoregulatie, mits er voldoende dekentjes beschikbaar worden gesteld. Het warmteverlies door het ontbreken van een functionele vacht blijkt uit de hoge voedselopname van naaktkatten. Met name bij net geboren kittens kan dit gebrek aan isolerende vacht problemen opleveren, aangezien zij hun temperatuur nog niet zelf kunnen reguleren en voor warmte afhankelijk zijn van het moederdier en de omgeving. Deze kittens hebben nog geen isolerend vetweefsel en geen thermogeen bruin vetweefsel. Bovendien hebben zij een relatief groot huidoppervlak ten opzichte van hun lichaamsvolume waarover ze warmte verliezen. Deze kittens moeten daarom veel meer voeding opnemen om hun lichaamswarmte op peil te houden, hierdoor kunnen ze achterblijven in groei en zijn ze vatbaarder voor ziektes.

Zorg voor naaktkatten

In sommige reacties werd beaamd dat naaktkatten extra zorg nodig hebben ten opzichte van katten met een functionele vacht en met snor- en tastharen. Zo werd in een bijlage van de reactie van The International Cat Association (TICA) beschreven dat de oren van naaktkatten wekelijks moeten worden gecontroleerd om infecties door wasophoping in de oren te voorkomen. Dit wordt door tegenstanders van het verbod niet als een probleem gezien, aangezien eigenaren van naaktkatten worden geschetst als bijzonder verantwoordelijke houders die zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving, onder andere door goede (veterinaire) zorg te bieden en de kat binnen te houden. In meerdere reacties werd benoemd dat huiskatten niet in het wild hoeven te overleven, waardoor het niet erg is als ze afhankelijk zijn van bepaalde zorg van mensen. Hoewel het klopt dat gedomesticeerde katten niet in het wild hoeven te overleven, zit er een onwenselijk risico aan een dergelijke mate van afhankelijkheid van menselijke zorg.

Voordelen van haarloosheid

In enkele reacties werd aangehaald dat het haarloos zijn ook voordelen met zich meebrengt. Zo krijgen naaktkatten volgens deze reacties geen klitten en geen vlooien, zijn eventuele verwondingen direct zichtbaar en kunnen naaktkatten ook door allergische personen gehouden worden. Hoewel het klopt dat naaktkatten geen klitten krijgen, is hetzelfde van toepassing op gezonde kortharige katten. Wanneer een kortharige kat toch klitten krijgt, of als de vachtconditie achteruit gaat (door onvoldoende zelfverzorging), is dit een indicatie van chronische pijn door bijvoorbeeld artrose¹². Dit is een zinvol symptoom dat makkelijk kan worden waargenomen door eigenaren van kortharige katten, dat niet zichtbaar is bij naaktkatten. Verwondingen zijn inderdaad duidelijker zichtbaar bij naaktkatten dan bij katten met een functionele vacht, maar hier staat

⁸ Chetboul et al (2012) Prospective echocardiographic and tissue Doppler screening of a large Sphynx cat population: reference ranges, heart disease prevalence and genetic aspects. *Journal of Veterinary Cardiology* 14:497-509. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jvc.2012.08.001>

⁹ Gandolfi et al (2015) COLQ variant associated with Devon Rex and Sphynx feline hereditary myopathy. *Animal genetics* 46(6):711-715. <https://doi.org/10.1111/age.12350>

¹⁰ Vapalahti et al (2016) Health and behavioral survey of over 8000 Finnish cats. *Frontiers in Veterinary Science* 3. <https://doi.org/10.3389/fvets.2016.00070>

¹¹ Teng et al (2024) Life tables of annual life expectancy and risk factors for mortality in cats in the UK. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 26(5). <https://doi.org/10.1177/1098612X24123456>

¹² Enomoto, et al. (2020) Development of a checklist for the detection of degenerative joint disease-associated pain in cats. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 22(12):1137-1147. <https://doi.org/10.1177/1098612X20907424>

tegenover dat de onbeschermdede huid van een naaktkat veel kwetsbaarder is. Een onderdeel van de extra zorg die een naaktkat nodig heeft, is het regelmatig knippen van de nagels, zodat de kat zichzelf niet verwond. Naaktkatten kunnen wel vlooiën krijgen, het ontbreken van de vacht als natuurlijke barrière maakt zelfs dat ze mogelijk kwetsbaarder zijn voor vlooiën. Deze ectoparasieten voeden zich met bloed en kunnen zich bijvoorbeeld in de oksels, het kruis en rond de oren verstoppen. Tot slot is de Sphynx geen hypoallergene kat, de allergenen worden ook bij naaktkatten geproduceerd door speeksel- en talgklieren en afgezet op de huid van de kat¹³.

De Sphynx is een erkend ras

In meerdere reacties werd benadrukt dat de Sphynx een erkend ras is en dat de haarloosheid het gevolg is van een natuurlijke mutatie. Hierbij moet worden opgemerkt dat alle kenmerken die bij gezelschapsdieren voorkomen het gevolg zijn van een natuurlijke mutatie: er wordt binnen de gezelschapsdierenfokkerij geen gebruik gemaakt van (kunstmatige) genetische modificatie. Het klopt dat het kenmerk haarloosheid in 1966 door een spontane mutatie in een Canadese boerderijkater is ontstaan. Deze kater is vervolgens echter doelbewust teruggekruist met zijn moeder om vervolgens verder te fokken met de daaruit voortgekomen haarloze kittens^{14,15}. Het ras heeft hierdoor een hele smalle genetische basis en is alleen tot stand gekomen door sterke selectie en inteelt. Vanwege de gezondheidsrisico's deze mate van inteelt met zich meebrengt, is dit tegenwoordig verboden. De (private) erkenning van een ras doet daarnaast niet af aan de gezondheids- en welzijnsproblemen bij naaktkatten.

In één reactie wordt beschreven dat het houdverbod een inbreuk is op de diversiteit van soorten en dat de verboden kenmerken in de natuur tot uiting zullen blijven komen. Zowel de vouworen als het ontbreken van een functionele vacht en het ontbreken van snor- en tasharen zijn echter kenmerken die de overlevingskansen van het individu verkleinen, waardoor de kenmerken zich niet permanent zullen manifesteren in een (ver)wilde(rde) populatie. Dit is wel het geval in de populatie gedomesticeerde katten, omdat de mens heeft ingegrepen in de natuurlijke selectie en inteelt heeft toegepast om het kenmerk vaker voor te laten komen.

Gedrag van de naaktkat in relatie tot vacht en snor- en tasharen

In een groot aantal reacties wordt benoemd dat naaktkatten zich hetzelfde gedragen als katten met functionele vacht en snor- en tasharen. In enkele reacties werd het aanpassingsvermogen van katten aangehaald als argument waarom het ontbreken van een functionele vacht en snor- en tasharen geen probleem is voor de kat. In meerdere reacties werd een onderzoek aangehaald waarin het functioneren van katten waarbij de snorharen zijn verwijderd werd vergeleken met blinde katten¹⁶. Het aanpassingsvermogen van katten zonder snor- en tasharen wordt op dagelijkse basis meer belast dan een kat die wel gebruik kan maken van deze zintuigen. Het aangehaalde onderzoek wees aan dat het verwijderen van snorharen bij ziende katten negatief effect had op de snelheid waarmee een doolhof werd doorlopen in het donker (tot op het niveau van een blinde kat). Alleen in het licht en bij blinde katten had het verwijderen van de snorharen geen effect. Dit kan verklaard worden doordat katten zicht en snorharen in nauwe samenhang

¹³ Hilger et al (2024) Hypoallergenic animals: A promise of hope for allergic patients? *Allergologie Select* 8:64-69. <https://doi.org/10.5414%2FALX02454E>

¹⁴ <https://nrkv.eu/Rasbeschrijving/Sphynx/>

¹⁵ Robinson (1973) The Canadian hairless or Sphinx cat. *Journal of Heredity* 64(1):47-49. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.jhered.a108339>

¹⁶ Crémieux et al (1986) Effects of deprivation of vision and vibrissae on goal-directed locomotion in cats. *Experimental Brain Research* 65(1):229-34. <https://doi.org/10.1007/bf00243847>

gebruiken bij het interpreteren van de omgeving en het vangen van prooi¹⁷. Katten zien op korte afstand niet scherp en met name bij het vangen van een prooi vertrouwt de kat op de snor- en tastharen¹⁸. Ondanks dat een huiskat niet hoeft te jagen om in zijn voedselbehoefte te voorzien, vertonen ze wel jachtgedrag. Het vermoeden bestaat dat dit een essentiële gedragsbehoefte is, waarin bij huiskatten kan worden voorzien door de met de kat te spelen: het laten besluipen, bespringen, vangen en manipuleren van een kunstprooi. Om dit gedrag volledig en zonder frustratie uit te kunnen voeren zijn de snor- en tastharen van de kat noodzakelijk. Het zintuiglijk beperken van katten door dieren te fokken zonder snor- en tastharen wordt daarom gezien als ethisch onacceptabel.

Een naaktkat zal net zo veel zelfverzorgend gedrag vertonen als een kat met functionele vacht, ongeveer twee uur per dag. Deze zelfverzorging door het likken van de vacht is waarschijnlijk een essentiële gedragsbehoefte en de behoefte om dit gedrag uit te voeren zal ook aanwezig zijn wanneer de vacht ontbreekt of schoon is. De tong van een kat is voorzien van harde papillen, die de onbeschermdde huid van een naaktkat mogelijk irriteert of zelfs verwond. Ook het afzetten van geuren door kopjes te geven is een belangrijk gedrag voor de kat en dient om chemische signalen af te zetten die ervoor zorgen dat stress en angst afneemt en de kat zich veilig voelt in de omgeving¹⁹. In een bijlage van de reactie van TICA staat beschreven dat houders van naaktkatten het beste een zachte draagmand kunnen gebruiken, omdat de katten een rode, ruwe kop met gezwollen en waterige ogen krijgen wanneer zij kopjes geven aan een harde draagmand. Het gebrek aan een functionele vacht kan er bij naaktkatten dus voor zorgen dat er een intern conflict ontstaat tussen de behoefte om zelfverzorgend gedrag te vertonen of geur af te zetten door het geven van kopjes en de pijnlijke sensatie die dit teweeg brengt.

Unieke eigenschappen van de naaktkat

In een groot aantal reacties wordt benoemd dat de Sphynx een zeer bijzonder karakter heeft. Positieve kenmerken die genoemd worden zijn dat het buitengewoon vriendelijke katten zijn, die vreugde in het leven van de mens brengen en zelfs therapeutisch kunnen werken. Deze kenmerken zijn echter niet uniek voor naaktkatten, een kat met functionele vacht en snor- en tastharen kan dezelfde karaktereigenschappen hebben.

Wetenschappelijke onderbouwing

In een groot aantal reacties wordt specifiek aangegeven dat er onvoldoende wetenschappelijk bewijs is voor de welzijnsaantasting die naaktkatten ondervinden. De grote hoeveelheid geciteerde peer-reviewed wetenschappelijke literatuur in de nota van toelichting en in dit verslag bieden echter voldoende onderbouwing. Voor de aantasting van de integriteit van naaktkatten is ook voldoende bewijs: de gedomesticeerde kat (*Felis silvestris catus*) is een diersoort met een vacht en snor- en tastharen^{20,21}. Deze kenmerken zijn aanwezig bij alle soorten binnen de Familie van de katachtigen (*Felidae*).

¹⁷ Stein et al. (1976) Relationship between visual and tactile representations in cat superior colliculus. Journal of Neurophysiology 39:401–419. <https://doi.org/10.1152/jn.1976.39.2.401>

¹⁸ Kitchener, et al. (2010) Felid form and function. In: Macdonald & Loveridge (Eds) Biology and conservation of wild felids. ISBN: 9780199234448

¹⁹ Shreve & Udell (2017) Stress, security, and scent: the influence of chemical signals on the social lives of domestic cats and implications for applied settings. Applied Animal Behaviour Science 187:69-76. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2016.11.011>

²⁰ Crosta (2020). Coat Color Genetics. In: Noli & Colombo (eds) Feline Dermatology. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-29836-4_2

²¹ Raad voor Dierenaangelegenheden (2002) Fokken met recreatiedieren. <https://www.rda.nl/publicaties/zienswijzen/2002/06/01/fokken-met-recreatiedieren-1>

Een aantal reacties pleit voor het afwachten van de resultaten van de risico-inventarisatie die momenteel door Bureau Risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) wordt uitgevoerd in het kader van het houd- en vertoningsverbod voor gezelschapsdieren met schadelijke uiterlijke kenmerken²². Het is echter niet nodig om te wachten met het verbieden van het houden van dieren met kenmerken waarover al voldoende duidelijkheid bestaat.

Focus op verantwoorde fokkerij

In verschillende reacties werd opgeroepen om in plaats van een houdverbod op te leggen, de fokkerij te reguleren door broodfok aan te pakken, certificering en registratie van fokkers, alleen stamboomfok toe te staan of in overleg te gaan met de sector. In meerdere reacties werd benoemd dat een houdverbod de malafide fok, broodfok en pretnestjes ongewenst stimuleert. Het reguleren van de fokkerij zal het beoogde doel echter niet bereiken, het is namelijk al verboden om katten zonder functionele vacht en snor- en tasharen te fokken. Katten met deze schadelijke kenmerken mogen nog wel gehouden en verhandeld worden. Juist door het houden van naaktkatten te verbieden kan illegale fok en handel effectiever tegengegaan worden.

Andere naakte diersoorten en -types

In meerdere reacties werd aangehaald dat er ook andere naakte dier(soort)en bestaan, zoals de mens, varken, nijlpaard, olifant, neushoorn, slang, kikker, vis en de naakthond, -cavia, -muis, -rat, en -hamster. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen soorten waarbij alle individuen 'naakt' zijn en diertypes waarbij de naaktheid een afwijking van de reguliere verschijningsvorm van de diersoort is. Alleen dat laatste is vergelijkbaar met de naaktkat, waarbij inderdaad beargumenteerd kan worden dat eenzelfde aantasting van de integriteit van het dier plaatsvindt bij de naakthond, -cavia, -muis, -rat en -hamster als bij de naaktkat. Er zijn echter verschillen in soortspecifiek gedrag, waardoor er voor is gekozen om op dit moment alleen het houden van naaktkatten te verbieden. Dit sluit niet uit dat er mogelijk in de toekomst ook voor andere naaktdieren een houdverbod zal worden ingevoerd.

Verheldering

- Een reactie vroeg om verheldering over hoe bloot een kat moet zijn om als 'naaktkat' aangemerkt te worden. Het gaat om een verbod op het houden van een kat waarbij permanent een functionele vacht ontbreekt. Er is dus sprake van een naaktkat wanneer een substantieel deel van het lichaam permanent niet bedekt wordt door een voor katten normale beharing. Bij twijfel of de beharing functioneel is, kan histologisch onderzoek aantonen of er sprake is van afwijkingen aan de haarfollikels en haarschachten²³.
- Een reactie vroeg of er ontheffing zal worden gegeven voor een Britse korthaar als die onverwacht met vouworen geboren wordt. Zoals in het wijzigingsbesluit zoals die is voorgelegd tijdens de internetconsultatie is opgenomen kan op basis van artikel 10.1 van de Wet dieren bezien worden of voor een bepaald individueel geval een ontheffing kan worden verleend. Hier kan op basis van een hypothetisch geval op voorhand geen uitspraak over gedaan worden.
- Een reactie verzocht om een uitzondering op het houdverbod voor dierenasielen en opvangen. Deze uitzondering was al opgenomen in het wijzigingsbesluit zoals die is voorgelegd tijdens de internetconsultatie.

Overige reacties

²² Kamerbrief over gezelschapsdieren met schadelijke uiterlijke kenmerken
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/01/20/aanpak-gezelschapsdieren-met-schadelijke-uiterlijke-kenmerken>

²³ Mecklenburg (2006) An overview on congenital alopecia in domestic animals. Veterinary Dermatology 17(6):393-410. <https://doi.org/10.1111/j.1365-3164.2006.00544.x>

- Een aantal reacties suggereerde dat het verbod op het houden van naaktkatten het resultaat is van lobby van een dierenwelzijnsorganisatie. Dit houdverbod is echter onafhankelijk tot stand gekomen en is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek.
- Een aantal reacties bevatten een oproep om wetten te maken voor de verzorging van dieren. Deze bestaan echter al en zijn beschreven in de Wet dieren en het Besluit houders van dieren.
- Een aantal reacties noemde het houdverbod discriminatie, gaven aan het onrechtvaardig te vinden dat er dieren gedood worden omwille van hun uiterlijk en er werden zelfs vergelijkingen gemaakt met de Holocaust. Het houdverbod is echter in het belang van het dier zelf en verplichte euthanasie is niet aan de orde. Er zal een overgangsregeling gelden voor katten met vouworen en naaktkatten die voor inwerkingtreding van het houdverbod als worden gehouden.

Reacties die geen inhoudelijke reactie vereisen

De volgende reacties gingen niet over het ter consultatie aangeboden document en vereisen daarom geen inhoudelijke reactie:

- Een reactie betrof het vermoeden dat niet alle berichten openbaar worden gesteld. Deze persoon zag de eerder ingezonden reactie niet terug. Er bevindt zich echter geen andere reactie van deze persoon in de database, ook niet in de niet-openbare of niet-bevestigde reacties.
- Een reactie ging in algemene zin over het onderscheid tussen echte fokkers en mensen met een gelegenheidsnestje, over de Pers (kortsnuitige kat) en de scheidingsleeftijd van kittens.
- Een reactie bestond slechts uit de zin 'Onzin dat fokverbod'.
- Een reactieveld was leeg, er was ook geen bijlage bij de reactie gevoegd.
- Een reactie bestond uit de zin "sphinx cats are the best".
- Een houder van een naaktkat beschreef dat iemand die het ras niet zelf heeft gehad, niet kan oordelen. Er stond niets over het houdverbod voor katten met vouworen of naaktkatten.
- Een reactie was gericht aan de Vlaamse overheid en refereert ook aan ander Vlaams beleid. De internetconsultatie betreft een wijziging van Nederlandse regelgeving.
- Een reactie betrof de Wet dieren in algemene zin, niet het ter consultatie aangeboden document.

4. Wijzigingen

De reacties leiden niet tot aanpassing van het besluit, omdat deze voornamelijk bestaan uit ontkenning van de welzijnsaantasting die katten met vouworen en naaktkatten ondervinden. Deze welzijnsaantasting is echter voldoende beschreven en onderbouwd in het conceptbesluit en de wetenschappelijke literatuur waar naar verwezen wordt. De reacties geven geen aanleiding tot aanvulling van de argumentatie. De verhelderende en overige reacties vergen ook geen aanpassing of aanvulling van het besluit. In de Nota van toelichting bij het conceptbesluit zal inhoudelijk op de belangrijkste reacties naar aanleiding van de internetconsultatie worden ingegaan.